

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Impediens vi, fraude, injuria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

methodo digerenda est. Vel enim sermo instituitur de impediendo ingressum in Religionem, vel de consulendo egressum ab illa. Rursus, vel de impediendo, & consulendo, vi, fraude, injuria, vel sine his, puta, precipitose dimittat, vel mero consilio. Denique potest esse locutio, vel de peccato; vel de obligatione restitutionis.

Impediens vi, fraude, injuria, &c.

1. Poterit certum sit, impediendum ingressum, vel consentiendum egressum Religioso, imò & Novitio (ex Dicastillo loco citato, num. 26. sequente Rebellium, aliisque) in fraudem, injuria, peccate mortaliter, & ad restitutionem tenetur, quod homini, vel Religioni damnum emergat. Ita Dicastillus l. 1. de inst. tract. 2. d. 7. d. 1. art. 16. Ioannes de Lugo, tom. 1. disp. 9. sect. 3. n. 28. auctoritate ab eodem citati. Ratio est manifesta, quia omnis vis, & fraus contra iustitiam est; ergo in re gravi, qualis est hæc, sine dubio parit obligationem restitutionis illam inferenti. Certè tum homo, tum Religio habent jus, ne alius per vim, & fraudem, impediatur emolumenta, quæ ipsi ex tali habitu assumptione, vel conservatione obvenire possunt; ergo qui contra hoc jus operatur, contra iustitiam agit.

2. Dixi (si damnum emergat) nam evenire potest, ut ille homo infructuosus fuerit, vel futurus esset Religioni, vel alius loco illius fuerit admissus, vel ut contingerent emolumenta, quæ ipse per se afferbat, vel aliam rationem erat cum expensis sui victus, & vestitus: tunc ergo cum nullum damnum factum fuerit, nullum est restituendum natum onus. Notanter dictum est (per se) nam quædam per accidens fortè eventura, an hic consideranda sint, fusc habes apud Doctores. Lege Ioan. de Lugo, loco citato, num. 34. Pari modo, si ingrediendo in Religionem nihil amplius homo ibi habuisset, quam si remanisset in seculo; nihil ei restituendum est, cum nihil ex illa vi, dolusque deperderit. Imò quando sine Religioni, siue homini damnum est restituendum; semper aliquid iudicio prudentis viri diminuendum est ex illo capite, quod non omnino certum est damnum à vi inferente illatum; cum potuerint, esse aliquæ causæ, earum homo ille, vel non ingrederetur in Religionem, vel egredereetur ab illa.

3. Damnum autem hoc, vel est spirituale, qualis est ipse non ingressus, & egressus; vel temporale. De hoc posteriore loquuti sumus; nam cum prius ut malum irreparabile: rationis, illius, tu, qui vires, solum te innotuit, vel parvum copulium dedisti, solum obligaberis ad vim, dolusque auferendum; consiliumque malum retractandum: (si hæc adhuc persistant) Nam certum, si postea homo ille perseveraret in abiicienda Religione, ipsi, suæque voluntati imputaretur; non tibi, qui vim, deceptionemque jam, pro virili, removisti.

Scio aliquos te pro damno temporali Religioni illato obligare, ut vel alium ad Religionem adducas vel ut illi mancipes: Ita Gabr. Scorus, aliique apud Dicastillum loco citato, num. 34. sed certè non assentior. Ita Scorus, Rebell. Less. Valquez, aliique, quos ibidem citat, sequiturque Dicastillus, quia nemo obligatur libertatem dare, quæ est ordinis superioris; pro damno temporali, quod est ordinis inferioris.

Impediens sine vi, fraude, injuria.

4. Iam verò difficultas major est de impediendo, vel consulendo, sed sine injuria; an peccet, restitutionique sit obnoxius?

Quoad peccatum.

Quoad peccatum; sic habet Molina, tom. 5. tract. 4. disp. 52. §. secunda verò pars: Qui absque rationabili, vel iusta causa dissuadet alicui Religionis ingressum, aut ei suadet egressum, graviter peccat; quoniam retrahere

à tanto bono grave est: tenebiturque, qui ita retraxit, charitatis lege quadrare contrarium, si spes sit in resurrectione, quod ita impedivit. Unde graviter peccant parentes, qui solo carnali affectu permoti, absque rationabili causa, nullum non movent lapidem, ut filios à Religione, quam ingressi sunt, extrahant: acrimis, & aliis conando, à tam sancto proposito illo avertere: solèque Deus illos, ac filios ita extrahos, graviter, etiam in hoc saeculo punire. Videant etiam Seniores Regij se graviter peccare, concedendo mandata, ut absque rationabili causa prius sufficeret cognita, & examinata, extrahant, & collocentur in domo aliqua, ubi acriter eorum constantia teneatur. Hæc Molina, qui videtur supponere hanc causam examinari à Senatoribus Regis posse; in quo, tanto Doctari nulla ratione consensum præbeo: cum enim hæc causa sit spiritualis, ad Ecclesiasticum Iudicem pertinet, non ad secularem.

6. Dictum autem merito est (sine rationabili causa); hac enim existente, cum prudenter agatur, ab eo, qui hac motus ingressum dissuadet, non est timenda culpa. Rationabilem causam putat eadem Molina, Primò, si ingressus est futurus nocumento ingredi volenti. Secundò, si in ea Religione dissolutè vivatur. Tertio, si candidati complexio sit iugo Religionis inepta. Quartò, si ejusdem mores sint adeo perveraces, ut majora mala Religioni, vel etiam ipsi merito timeantur. Quintò, si aliquo impedimento, quod Religionem professionem impediatur, v. g. ære alieno, matrimonij promissione, infirmitate corporis, vel simili laboret. Sexto, si parentes, sororesve graviter ejus auxilio indigeant. Hæc ex illo. Quanta autem debeat esse ejusmodi necessitas, & qua ratione necessitas extrema parentum impediatur ingressum, imò & licet extorqueat filium, & quoscunque alios profectos à Religione; non verò necessitas gravis, quæ solum per aliquos, impedit quædam ingressum filij, & aliquando fratris, sorore periclitante; non verò iustificat egressum, quia obligatio tunc non est tanta, ut vincere possit professionem, quam habet Religio in personam Religiosi jam professi: hæc, inquam, fusc docent Sanchez, l. 4. in decal. c. 20. d. n. 24. Suarez, tom. 3. de Rel. 5. c. 6. num. 5. Calstr. Pal. tom. 3. tr. 16. d. 1. p. 7. §. 3. num. præfatum 13. Valentia, 3. d. 7. q. 1. p. 2. Bonacina, 2. in 4. Dec. præcept. d. 6. qu. unica, p. 4. n. 7. qui addit. Quamvis non desint qui contrarium sentiant, Azor. p. 2. l. 2. c. 3. §. 5. Trullench. 1. in decal. l. cap. 23. & 24. & l. 4. c. 1. d. 9. & omnium horum primus S. Th. 2. 2. q. 101. art. 4. ad 4. & quodlibet. 2. q. 2. art. 19. & quodlibet. 10. q. 5. art. 9.

7. Quoad peccatum, de quo agimus, video Suar. 3. de rel. 5. c. 9. n. 9. aliquid benignius indulgere parentibus, atque adeo aliis, filios, aliisque à Religionis ingressu, modeste, ac temperatè retrahentibus: sic enim habet. Si quis absque injuria violentiæ, aut deceptionis alium avertat ab ingressu religionis precibus, vel promissionibus, illud non esset ex genere suo peccatum mortale; quia ibi non intervenit injuria, neque inductio ad malum neque aversio sed abstractio à bono ad salutem non necessario. Cur ergo ibi erit gravis malitia? Nam licet alter grave deprimatur, tum patitur, non tamen involuntarie, sicut per vim, aut deceptionem, sed quia libere consentit: ergo inde non redundat in alium malitia saltem gravis. Sed licet verum sit, tunc non esse tam grave peccatum; est tamen sine dubio peccatum, multum repugnans ordini charitatis, & respectu Dei, à cuius majori obsequio homo separabitur.

Et paulo post: Si quis intendat, ut solim ingressus differatur, minor erit culpa; & talis posse esse causa, ut effectus nulla? sic enim excusari possunt parentes, qui aliquantulum filios detinent, ut eorum constantiam experiantur, vel eorum vocationem magis examinent. Hæc Suarez. In cuius loci margine breviter, & perspicue sic eius tota doctrina in compendium redigitur: Qui averte alium à Religionis ingressu solim precibus, ac promissionibus, non peccat graviter, nisi preces sint importuna, & sine ulla causa, contra eorum Spiritus sancti vocationem. Hæc ibi.

8. Facit insuper ad hoc argumentum prohibitio Tridentini